

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 632/2004

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Α' Τμήματος

Συνεδρίαση της 8-12-2004

Σύνθεση

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Βαλτής, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Δημήτριος Λάκκας, Ηλίας Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Ρεντζεπέρης,
Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Βασίλειος
Σουλιώτης, Χρήστος Παπαδόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του
Κράτους.

Εισηγητής: Θεόδωρος Ρεντζεπέρης.

Αριθμός ερωτήματος: Δ.Μ.Ε.Ο./ε/938/25-10-2004 της Δ/σης Μελετών 'Εργων
Οδοποιίας (ΔΜΕΟ) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, βάσει ποίων διατάξεων μία περιοχή
χαρακτηρίζεται ως ορεινή και προβληματική για τον καθορισμό του τύπου
κυκλοφοριακής σύνδεσης των πρατηρίων εμπορίας υγρών και σίμων, με τις οδούς
επί των οποίων έχουν πρόσωπο.

Επί του ερωτήματος αυτού το Α' Τμήμα του Ν.Σ.Κράτους γνωμοδότησε ως
κατωτέρω:

I.a.- Με το Β.Δ. 465/70 (Α' 150) όπως μεταγενέστερα τροποποιήθηκε
καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις εγκαταστάσεως και λειτουργίας αντλιών
και σίμων και πρατηρίων κειμένων εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και κωμών
ή εκτός κατοικημένων περιοχών γενικώς και ρυθμίζονται τα αφορώντα στην
κυκλοφοριακή σύνδεσή τους με τις οδούς.

Ο επιβαλλόμενος τύπος κυκλοφοριακής σύνδεσης προβλέπεται από το άρθρο 6 παρ. 4 του Β.Δ. 465/70 όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 4 του Π.Δ. 143/89 (Α' 69) και την περαιτέρω αντικατάσταση της περ. (δ) με το άρθρο μόνο του Π.Δ. 33/91 (Α' 10).

Με τις διατάξεις αυτές καθορίσθηκαν οι τύποι των κυκλοφοριακών συνδέσεων που ανέρχονται σε τέσσερις, (Α,Β,Γ,Δ) προσδιορίστηκαν τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους με μειούμενες απαιτήσεις από τον τύπο Α' προς τον τύπο Δ', κυρώθηκαν τα συνοδευτικά τους σχέδια, και ορίστηκε ότι ο τύπος Δ' εφαρμόζεται «για πρατήρια και λοιπές εγκαταστάσεις σε επαρχιακούς δρόμους των νήσων που αναφέρονται στο εδάφιο γ της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του Β.Δ. 465/70 όπως κάθε φορά ισχύει. Για πρατήρια και λοιπές εγκαταστάσεις, σε δρόμους που βρίσκονται στις ορεινές ή προβληματικές περιοχές νομών, όπως ισχύει το Π.Δ. 270/90 (Α' 90). Για τα πρατήρια και εγκαταστάσεις σε παράπλευρους δρόμους (SERVICE ROADS) με κυκλοφορούμενο πλάτος οδού ίσο ή μικρότερο των 6.00 μέτρων...».

Το δεύτερο εδάφιο της προπαρατεθείσας διάταξης, η οποία κατά τα λοιπά παρέμεινε ως είχε μετά την αντικατάσταση της αρχικής ρύθμισης του Β.Δ. 465/70 με το Π.Δ. 143/89, προστέθηκε με το Π.Δ. 33/91.

β.- Εξάλλου με το άρθρο 5 παρ. 1 του Β.Δ. 465/70 όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με τα άρθρα 3 παρ. 1 του Π.Δ. 143/89 (περ. α) και 2 του του Π.Δ. 401/93 (περ. β) ορίζεται ότι από την ίδρυση και λειτουργία πρατηρίων δεν πρέπει να παρακωλύεται η κυκλοφορία των οχημάτων επί των οδών και καθορίζονται οι ελάχιστες αποστάσεις που πρέπει να απέχουν από καμπυλότητες των οδών (περ. α) και από διασταυρώσεις με άλλες οδούς (περ. β) οι οποίες κυμαίνονται από 200 έως 50 μέτρα ανάλογα με το χαρακτηρισμό της οδού επί της οποίας το πρατήριο έχει πρόσοψη. Πριν την αντικατάσταση όμως της περίπτωσης (β) με το άρθρο 2 του Π.Δ. 401/93 είχαν προστεθεί δύο εδάφια με το άρθρο μόνο του Π.Δ. 270/90 (Α' 108) με τα οποία οριζόταν ότι «για ορεινές και προβληματικές περιοχές οι αποστάσεις μειώνονται στο ήμισυ. Ο χαρακτήρας περιοχής ορεινής ή προβληματικής βεβαιώνεται από την κατά νόμο αρμόδια αρχή», οπότε μετά την αντικατάσταση της πιο πάνω διάταξης θεωρείται καταργηθείσα η αφορώσα στη μείωση των αποστάσεων στο μισό από διασταυρώσεις οδών, παραμένει όμως σε ισχύ η δυνατότητα κατασκευής κυκλοφοριακής σύνδεσης τύπου Δ' για πρατήρια και λοιπές εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε ορεινές και προβληματικές περιοχές, έστω και αν λόγω της οδού επί της οποίας έχουν πρόσωπο έπρεπε να

κατασκευασθεί κυκλοφοριακή σύνδεση ανώτερου τύπου, οπότε ανακύπτει ο προβληματισμός που αναπτύσσεται στο προϊμιο της παρούσας.

II.a.- Από το αναφερόμενο στο υποβληθέν ερώτημα ιστορικό και τα συνοδεύοντα αυτό στοιχεία προκύπτει ότι κατά την ακολουθούμενη πρακτική μέχρι την έκδοση του Π.Δ. 401/93 (170/1-10-93, Α') η βεβαίωση για το χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως ορεινής και προβληματικής γινόταν από τις διευθύνσεις Γεωργίας των οικείων Νομαρχιών, σύμφωνα με διάφορες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης «περί του κοινοπού καταλόγου των μειονεκτικών γεωργικών περιοχών κατά την έννοια της οδηγίας 75/268/E.O.K. (Ελλάς).

Ηδη έχει εκδοθεί ο με αριθμό 1.257/17-5-99 Κανονισμός Ε.Κ. «για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Π.Ε.) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών», στο άρθρο 17 του οποίου ορίζεται ότι οι μειονεκτικές περιοχές περιλαμβάνουν, τις ορεινές περιοχές (άρθρο 18) άλλες μειονεκτικές περιοχές (άρθρο 19) και περιοχές που επηρεάζονται από ειδικά μειονεκτήματα (άρθρο 20), ενώ ακολουθεί παράθεση των βασικών χαρακτηριστικών κάθε περιοχής προκειμένου να καταταγεί σε κάποια από τις προαναφερθείσες κατηγορίες.

β.- Από το σύνολο όμως των διατάξεων των Κοινοτικών Οδηγιών και του Κανονισμού σαφώς προκύπτει ότι η υπαγωγή κάποιων περιοχών στις ορεινές ή προβληματικές και μάλιστα με την προβλεπόμενη ειδικότερη κατηγοριοποίηση τους η οποία δεν ταυτίζεται με τις διατάξεις του Β.Δ. 465/70 έγινε για λόγους αναγόμενους στη γεωργική εκμετάλλευση των οικείων περιοχών και όχι για την άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων όπως είναι η ίδρυση και λειτουργία πρατηρίων και αντλιών υγρών καυσίμων και κατά συνέπεια η ένταξη μιας περιοχής στις ορεινές ή προβληματικές κατ' εφαρμογή της προαναφερθείσας Κοινοτικής νομοθεσίας, δεν αποτελεί από μόνη της (ούτε) αναγκαία (ούτε) ικανή προϋπόθεση για την κατάταξή της στις κατηγορίες αυτές για τον καθορισμό του τύπου της κυκλοφοριακής σύνδεσης, αλλά θα μπορούσε απλώς να συνεκτιμηθεί, τα ανωτέρω δε δεν σχετίζονται με την κατάργηση του άρθρου μόνου του Π.Δ. 270/90.

Επισημαίνεται περαιτέρω ότι στην ισχύουσα νομοθεσία δεν υπάρχουν σαφώς προσδιορισμένα κριτήρια για το χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως ορεινής ή προβληματικής κατά την έννοια του Β.Δ. 465/70 (όπως ισχύει) και κατά συνέπεια κατά την ομόφωνη γνώμη του Ιμήματος αυτό είναι θέμα πραγματικό αναγόμενο στην εύλογη κρίση της αρμόδιας για την έγκριση της μελέτης κυκλοφοριακής

σύνδεσης υπηρεσίας κατά το άρθρο 6 παρ. 6 του Β.Δ. 465/70, συνεκτιμώμενης και της υπάρχουσας στο άρθρο 5 παρ. 1 (του ίδιου Β.Δ.) πρόβλεψης, ότι δηλαδή η ιδρυση πρατηρίων και αντλιών υγρών καυσίμων δεν πρέπει να παρακωλύει την κυκλοφορία επί της οδού στην οποία έχουν πρόσωπο.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 20/12/2004

Ο Πρόεδρος του Α' Τμήματος

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΟΛΤΗΣ

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΕΝΤΖΕΠΕΡΗΣ

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους